

POSTANOWIENIE

13 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 13 maja 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku C. S.

z udziałem M. S.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej C. S.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z 30 sierpnia 2022 r., II Ca 500/22,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
kasacyjnego sądowi, który wyda orzeczenia kończące
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem wstępnym z 17 lutego 2022 r. Sąd Rejonowy w Żywcu: ustalił, że prawo własności bliżej opisanej nieruchomości zabudowanej położonej w T. o łącznej powierzchni 0,14 ha nie wchodzi w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni C. S. i uczestnika postępowania M. S., stanowiąc majątek odrębny (osobisty) wnioskodawczyni C. S., ustalił, że przedmiotem podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania są nakłady dokonane z majątku wspólnego na majątek odrębny wnioskodawczyni, tj. na wyżej opisaną nieruchomość, obejmujące koszty zabudowania tej nieruchomości oraz

ustalił, że udziały wnioskodawczynie i uczestnika postępowania w majątku dorobkowym są równe i wynoszą po połowie. Apelacja wnioskodawczynie od tego orzeczenia została oddalona postanowieniem Sądu Okręgowego w Bielsku Białej z 30 sierpnia 2022 r. Wnioskodawczynie C. S. wniosła skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca podniosła, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na naruszenie przez Sąd Okręgowy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez bezzasadne oddalenie apelacji wnioskodawczynie, pomimo istnienia elementarnych przesłanek do uwzględnienia apelacji wnioskodawczynie od postanowienia Sądu Rejonowego oraz wydanie zaskarżonego rozstrzygnięcia z naruszeniem przepisów postępowania i norm prawa materialnego.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na przyczynie objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nakłada na skarżącego powinność wykazania

kwalifikowanej postaci naruszenia konkretnych przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby zagłębiania się w szczegóły sprawy lub dokonywania jej poszerzonej analizy. Należy też przypomnieć, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Skarżąca nie spełniła powyższych wymagań. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako przyczynę ewidentnej wadliwości orzeczenia powołała się wyłącznie na rażące, w jej ocenie, naruszenie przez Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez bezzasadne oddalenie apelacji wnioskodawczyni. Tymczasem w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że art. 385 k.p.c. jest adresowany do sądu drugiej instancji i nie może stanowić samodzielnej podstawy skargi kasacyjnej. O jego naruszeniu można mówić jedynie wtedy, gdyby sąd odwoławczy stwierdził w uzasadnieniu orzeczenia, że apelacja jest zasadna, a mimo to jej nie uwzględnił, czego skarżąca nie zarzuca. Zarzut obrazy art. 385 k.p.c. nie może być zatem skuteczny, jeżeli nie towarzyszy mu wskazanie naruszenia innych przepisów postępowania lub prawa materialnego, prowadzącego do wniosku, że sąd drugiej instancji błędnie ocenił zasadność apelacji (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 2 marca 2011 r., II PK 202/10; z 21 lutego 2013 r., IV CSK 385/12; z 4 grudnia 2013 r., II CSK 155/13 oraz z 22 lutego 2018 r., I CSK 272/17).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może ponadto polegać na prostym odwołaniu się skarżącego do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, bądź też do ich powtórzenia, chociażby nawet w zmodyfikowanej formie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 maja 2018 r., IV CSK 618/17). Wniosek o przyjęcie skargi stanowi bowiem wyodrębnioną redakcyjnie oraz konstrukcyjnie część skargi i podlega rozpoznaniu na wstępnym etapie postępowania (tzw. przedsądzie), mającym właśnie rozstrzygnąć, czy

zachodzi wskazana we wniosku przyczyna kasacyjna wymieniona w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Na tym etapie Sąd Najwyższy nie bada natomiast i nie analizuje podstaw skargi kasacyjnych. Trzeba też zaakcentować, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a zatem zawarte we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odnoszące się do tej sfery orzeczniczej zarzuty i argumenty, mające przekonać o oczywistej zasadności skargi są bezprzedmiotowe. Na marginesie tylko należy podnieść, że zagadnienia prawne związane nierównymi udziałami w majątku wspólnym, w tym wskazanymi w art. 43 § 2 k.r.o. przesłankami ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym są przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego, w których Sąd dokonał wykładni tych pojęć oraz omówił ich zastosowanie w zależności od konkretnych okoliczności każdego indywidulanie rozpatrywanego przypadku (zob. postanowienia z 22 września 1997 r., II CKN 306/97.; z 21 listopada 2002 r., III CKN 1018/00; z 24 kwietnia 2013 r., IV CSK 553/12, OSNC-ZD 2014, Nr B, poz. 24; z 6 kwietnia 2005 r., III CK 469/04; z 8 lutego 2018 r., II CNP 11/17 oraz z 7 czerwca 2000 r., III CKN 455/00).

W tym stanie rzeczy, oczono, jak w sentencji. Ze względu na to, że rozstrzygnięcie przez Sąd Okręgowego dotyczyło postanowienia wstępnego Sądu pierwszej instancji, o kosztach postępowania kasacyjnego orzeknie Sąd pierwszej instancji w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.).

[SOP]

[ms]